

31991L0439

24.8.1991

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

L 237/1

DIREKTIVA SVETA**z dne 29. julija 1991****o voznških dovoljenjih**

(91/439/EGS)

SVET EVROPSKE UNIJE JE

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 75 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽²⁾,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽³⁾,

ker je za namene skupne prometne politike in kot prispevek za izboljšanje varnosti v cestnem prometu, kot tudi za olajšanje gibanja oseb, ki se nastanijo v drugi državi članici, kot pa so opravile voznški izpit, zaželeno, da bi obstajal vzorec nacionalnega voznškega dovoljenja Skupnosti, ki bi bil v državah članicah vzajemno priznan brez kakršnekoli obveznosti zamenjave voznških dovoljenj;

ker je bil prvi korak v to smer storjen s Prvo direktivo Sveta 80/1263/EGS z dne 4. decembra 1980 o uvedbi voznškega dovoljenja Skupnosti ⁽⁴⁾, ki je uvedla vzorec nacionalnega dovoljenja Skupnosti in vzajemno priznanje nacionalnih dovoljenj v državah članicah kot tudi zamenjavo dovoljenj tistih imetnikov, ki svoje običajno prebivališče ali kraj zaposlitve prenesejo iz ene države članice v drugo; ker je z doseganjem napredka treba nadaljevati;

ker je treba vzorec nacionalnega dovoljenja Skupnosti, ki ga je uvedla Direktiva 80/1263/EGS, prilagoditi, da bi med drugim upošteval uskladitev kategorij in podkategorij vozil in da bi dovoljenja postala lažje razumljiva tako znotraj kot zunaj Skupnosti;

ker je zaradi prometne varnosti treba določiti minimalne zahteve za izdajo voznškega dovoljenja;

ker člen 3 Direktive 80/1263/EGS določa, da je treba končne določbe, ki v Skupnost uvajajo splošne kategorije vozil, omejene v tem členu, kot tudi pogoje veljavnosti voznških dovoljenj sprejeti brez možnosti odstopanja;

ker je treba zagotoviti možnost razdelitve omenjenih kategorij vozil na podkategorije, da bi v interesu prometne varnosti in obstoječih državnih razmer spodbudili postopen dostop k vožnji takih vozil;

ker je treba sprejeti posebne določbe, ki bodo telesno prizadetim ljudem olajšale vožnjo vozil;

ker člen 10 Direktive 80/1263/EGS določa podrobnejšo uskladitev standardov za voznške izpite in izdajanje dovoljenj; ker je treba v ta namen definirati znanje, spretnosti in vedenje, povezane z vožnjo motornih vozil, in voznški izpit osnovati na teh konceptih; ker je treba ponovno opredeliti minimalne standarde psihofizične sposobnosti za vožnjo takih vozil;

ker določbe iz člena 8 Direktive 80/1263/EGS in še zlasti obveznost zamenjave dovoljenj v roku enega leta po spremembi običajnega prebivališča predstavljajo oviro za prosto gibanje oseb; ker je to v luči doseženega napredka v evropski integraciji nedopustno;

ker je poleg tega zaradi razlogov, povezanih s prometno varnostjo in cestnim prometom, potrebno, da lahko države članice za vse imetnike dovoljenj, ki so na njihovem ozemlju pridobili običajno prebivališče, uporabljajo svoje državne predpise o odvzemu, začasnem odvzemu in preklicu voznških dovoljenj,

⁽¹⁾ UL C 48, 27.2.1989, str. 1.

⁽²⁾ UL C 175, 16.7.1990, str. 40.

⁽³⁾ UL C 159, 26.6.1989, str. 21.

⁽⁴⁾ UL L 375, 31.12.1980, str. 1.

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

Kategorija B + E

Člen 1

- kombinacije vozil, ki so sestavljene iz vlečnega vozila kategorije B in priklopnika, pri čemer kombinacija ne spada v kategorijo B;

1. Države članice uvedejo nacionalno vozniško dovoljenje, ki temelji na vzorcu Skupnosti, opisanem v Prilogi I, v skladu z določbami te direktive.

Kategorija C

2. Vozniška dovoljenja, ki jih izdajo države članice, se vzajemno priznavajo.

- motorna vozila, razen tistih iz kategorije D, pri katerih največja dovoljena masa presega 3 500 kilogramov; motorna vozila te kategorije se lahko kombinira s priklopnikom, katerega največja dovoljena masa ne presega 750 kilogramov;

3. Če pridobi imetnik veljavnega nacionalnega vozniškega dovoljenja običajno prebivališče v državi članici, ki ni tista, ki je izdala vozniško dovoljenje, lahko država članica gostiteljica za imetnika dovoljenja uporablja svoje nacionalne predpise o času veljavnosti dovoljenj, zdravniških pregledih in davčnih ureditvah in lahko v vozniško dovoljenje vnese vse podatke, ki so nujno potrebni za vodenje.

Kategorija C + E

- kombinacije vozil, pri katerih je vlečno vozilo iz kategorije C, največja dovoljena masa njegovega priklopnika pa presega 750 kilogramov;

Člen 2

1. Simbol na strani 1 vzorca nacionalnih dovoljenj Skupnosti vsebuje znak države članice, ki izda dovoljenje.

Kategorija D

- motorna vozila za prevoz oseb, ki imajo poleg sedeža za voznika še več kot osem sedežev; motorna vozila te kategorije se lahko kombinira s priklopnikom, katerega največja dovoljena masa ne presega 750 kilogramov;

2. Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe, da bi se izognile kakršnemu koli tveganju ponarejanja vozniških dovoljenj.

Kategorija D + E

3. S soglasjem Skupnosti lahko države članice v vzorec, podan v Prilogi I, vnesejo take spremembe, kot so potrebne za računalniško obdelavo vozniškega dovoljenja.

- kombinacije vozil, pri katerih je vlečno vozilo iz kategorije D, največja dovoljena masa njegovega priklopnika pa presega 750 kilogramov.

Člen 3

1. Vozniško dovoljenje, določeno v členu 1, dovoljuje vožnjo vozil naslednjih kategorij:

2. Znotraj kategorij A, B, B + E, C, C + E, D in D + E se lahko izda posebno vozniško dovoljenje za vožnjo vozil naslednjih podkategorij:

Kategorija A

Podkategorija A1

- motorna kolesa s prikolico ali brez nje;

- lahka motorna kolesa, katerih delovna prostornina in moč ne presejata 125 cm³ oziroma 11 kW;

Kategorija B

Podkategorija B1

- motorna vozila, katerih največja dovoljena masa ne presega 3 500 kilogramov in ki imajo poleg sedeža za voznika še največ osem sedežev; motorna vozila te kategorije so lahko kombinira s priklopnikom, katerega največja dovoljena masa ne presega 750 kilogramov;

- trikolesniki in štirikolesniki na motorni pogon;

- kombinacije vlečnega vozila kategorije B in priklopnika, pri čemer največja dovoljena masa kombinacije ne presega 3 500 kilogramov in največja dovoljena masa priklopnika ne presega mase nenaloženega vlečnega vozila;

Podkategorija C1

- motorna vozila, razen tistih iz kategorije D, katerih največja dovoljena masa je večja od 3 500 kilogramov in manjša od 7 500 kilogramov; motorna vozila te podkategorije se lahko kombinira s priklopnikom, katerega največja dovoljena masa ne presega 750 kilogramov;

Podkategorija C1 + E

- kombinacije vozil, pri katerih je vlečno vozilo iz kategorije C1, največja dovoljena masa njegovega priklopnika pa presega 750 kilogramov, pod pogojem da največja dovoljena masa tako sestavljene kombinacije ne presega 12 000 kilogramov in da največja dovoljena masa priklopnika ne presega mase nenaloženega vlečnega vozila;

Podkategorija D1

- motorna vozila za prevoz potnikov, ki imajo poleg sedeža za voznika več kot osem in manj kot 16 sedežev; motorna vozila te podkategorije se lahko kombinira s priklopnikom, katerega največja dovoljena masa ne presega 750 kilogramov;

Podkategorija D1 + E

- kombinacije vozil, pri katerih je vlečno vozilo iz kategorije D1, največja dovoljena masa njegovega priklopnika pa presega 750 kilogramov, pod pogojem da:
 - prvič, največja dovoljena masa tako sestavljene kombinacije ne presega 12 000 kilogramov in da največja dovoljena masa priklopnika ne presega mase nenaloženega vlečnega vozila;
 - drugič, se priklopnik ne uporablja za prevoz oseb.

3. Za namene tega člena:

- „Vozilo na motorni pogon“ pomeni katerokoli vozilo na lastni pogon, ki vozi po cesti in ni tirno vozilo;
- „Trikolesnik“ in „štirikolesnik“ pomenita katerokoli trikolesno oziroma štirikolesno vozilo kategorije B, ki lahko razvija hitrost nad 50 km/h ali jih poganja motor z notranjim zgorevanjem na prisilni vžig z delovno prostornino nad 50 cm³ ali katerikoli motor enakovredne moči. Masa nenaloženega vozila ne presega 550 kilogramov. Masa nenaloženega električno gnanega vozila ne vključuje mase akumulatorja.

Države članice lahko določijo nižje standarde glede neobtežene mase in dodajo druge, kot je na primer največja delovna prostornina ali moč;

- „Motorno kolo“ pomeni katerokoli dvokolesno vozilo, ki lahko razvije hitrost nad 50 km/h, ali, če ga poganja motor z notranjim zgorevanjem, z delovno prostornino nad 50 cm³; motorno kolo v kombinaciji s prikolico se obravnava na enak način kot tako vozilo;

- „Motorno vozilo“ pomeni katerokoli vozilo na motorni pogon, razen motornega kolesa, ki se običajno uporablja za prevoz oseb ali blaga po cesti ali za vlečenje po cesti vozil za prevoz oseb ali blaga. Ta izraz vključuje trolejbus, tj. vozila, priključena na električni drsnik, ki ne vozijo po tirnicah. Ne vključuje pa kmetijskih ali gozdarskih traktorjev;

- „Kmetijski ali gozdarski traktor“ pomeni katerokoli vozilo na motorni pogon, ki vozi po kolesih ali po tirih in ima najmanj dve osi in katerega glavna funkcija je vlečenje, porivanje, prevoz ali upravljanje določenih orodij, strojev ali priklopnikov, ki se uporabljajo v zvezi s kmetijskimi in gozdarskimi posli, in katerega uporaba za prevoz oseb ali blaga po cesti ali za vlečenje vozil za prevoz oseb ali blaga po cesti je samo sekundarna funkcija.

4. Države članice lahko po posvetovanju s Komisijo in pod pogojem, da je to omenjeno v vozniškem dovoljenju, odstopajo od hitrosti, navedenih v drugi in tretji alineji odstavka 3, pod pogojem da določijo nižje hitrosti.

5. Za podkategorijo A1 lahko države članice uvedejo dodatne omejevalne predpise.

6. Države članice lahko s soglasjem Komisije iz področja uporabe tega člena izključijo določene tipe vozil na motorni pogon, kot so posebna vozila za invalide.

Člen 4

1. Vozniška dovoljenja navajajo pogoje, pod katerimi je vozniku dovoljeno voziti.

2. Če je zaradi telesne nesposobnosti dovoljena vožnja samo določenih tipov vozil ali prilagojenih vozil, se preizkus spretnosti in vedenja v prometu, ki je določen v členu 7, opravi s takim vozilom.

Člen 5

1. Za izdajo vozniških dovoljenj veljajo naslednji pogoji:

- (a) dovoljenja za kategorije C in D se izdaja samo voznikom, ki so že upravičeni do vožnje vozil kategorije B;

(b) dovoljenja za kategorije B + E, C + E, D + E se izdaja samo voznikom, ki so že upravičeni do vožnje vozil kategorije B, C oziroma D.

2. Veljavnost vozniških dovoljenj se določi, kot sledi:

(a) dovoljenja, izdana za kategorijo C + E ali D + E, so veljavna za kombinacije vozil kategorije B + E;

(b) dovoljenja, izdana za kategorijo C + E, so veljavna za kategorijo D + E, pod pogojem da so njihovi imetniki upravičeni do vožnje vozil kategorije D.

3. Države članice lahko za vožnjo po svojem ozemlju odobrijo naslednje ekvivalente:

(a) trikolesniki in štirikolesniki na motorni pogon z dovoljenjem za kategorijo A ali A1;

(b) lahka motorna kolesa z dovoljenjem za kategorijo B.

4. Države članice lahko po posvetovanju s Komisijo na svojem ozemlju dovolijo vožnjo:

(a) vozil kategorije D1 (poleg sedeža za voznika še največ 16 sedežev in največja dovoljena masa 3 500 kilogramov, brez kakršnekoli posebne opreme, namenjene za prevoz invalidnih potnikov) s strani imetnikov vozniškega dovoljenja kategorije B, ki so stari nad 21 let in so dovoljenje dobili najmanj dve leti prej, pod pogojem da vozila uporabljajo neprofitni organi za socialne namene in da voznik svoje storitve opravlja prostovoljno;

(b) vozil, katerih največja dovoljena masa presega 3 500 kilogramov, s strani imetnikov vozniškega dovoljenja kategorije B, ki so stari nad 21 let in so dovoljenje dobili najmanj dve leti prej, pod pogojem da je glavni namen vozil, da se uporabljajo samo, ko so stacionirana za izobraževalne ali rekreacijske namene, da jih uporabljajo neprofitni organi za socialne namene in da so bila spremenjena tako, da jih ni mogoče uporabiti niti za prevoz več kot devetih potnikov niti za prevoz kakršnegakoli drugega blaga, razen tistega, ki je izrecno potreben za njihove namene.

Člen 6

1. Najnižja starost za izdajo vozniškega dovoljenja je, kot sledi:

(a) 16 let:

— za podkategorijo A1,

— za podkategorijo B1;

(b) 18 let:

— za kategorijo A; vendar pa je za vožnjo motornih vozil, katerih moč presega 25 kW ali katerih razmerje moč/teža presega 0,16 kW/kg (ali motornih koles s prikolico, katerih razmerje moč/teža presega 0,16 kW/kg) potrebno najmanj dve leti izkušenj na motornih kolesih z nižjimi specifikacijami v skladu z dovoljenjem za kategorijo A; ta zahteva po preteklih izkušnjah se lahko opusti, če kandidat dopolni najmanj 21 let in če opravi poseben preizkus spretnosti in vedenja v prometu,

— za kategoriji B, B + E,

— za kategoriji C, C + E in podkategoriji C1, C1 + E, brez poseganja v določbe za vožnjo takih vozil v Uredbi Sveta (EGS) št. 3820/85 z dne 20. decembra 1985 o uskladitvi določene socialne zakonodaje, ki se nanaša na cestni promet ⁽¹⁾;

(c) 21 let:

— za kategoriji D in D + E in podkategoriji D1, D1 + E, brez poseganja v določbe za vožnjo takih vozil v Uredbi (EGS) št. 3820/85.

2. Države članice lahko odstopajo od zahtev po najnižji starosti, določenih za kategorije A, B in B + E, in izdajajo taka dovoljenja od 17. leta dalje, razen v primeru določb za kategorijo A, določenih v zadnjem stavku prve alineje odstavka 1(b).

3. Države članice imajo na svojem ozemlju pravico, da ne priznajo veljavnosti vozniških dovoljenj, izdanih voznikom, ki še niso dopolnili 18 let.

Člen 7

1. Vozniška dovoljenja se poleg tega izdajajo samo tistim kandidatom:

(a) ki so opravili preizkus spretnosti in vedenja v prometu in teoretični preizkus ter izpolnjujejo zdravniške standarde v skladu z določbami iz Priloge II in III;

(b) ki imajo običajno prebivališče na ozemlju države članice, ki izda dovoljenje, ali ki lahko predložijo dokazilo, da na ozemlju države članice študirajo že najmanj šest mesecev.

2. Brez poseganja v določbe, ki jih s tem v zvezi sprejme Svet, vsaka država članica obdrži pravico, da na podlagi nacionalnih meril določi čas veljavnosti vozniških dovoljenj, ki jih izda.

⁽¹⁾ UL L 370, 31.12.1985, str. 1.

3. Države članice lahko s soglasjem Komisije odstopajo od določb iz Priloge III, če so taka odstopanja v skladu z napredkom medicine in načeli, določenimi v tej prilogi.

4. Brez poseganja v nacionalno kazensko in policijsko pravo lahko države članice po posvetu s Komisijo za izdajo vozniških dovoljenj uporabijo svoje nacionalne predpise, ki se nanašajo na druge pogoje, kot so opisani v tej direktivi.

5. Nihče ne more imeti vozniškega dovoljenja več kot ene države članice.

Člen 8

1. Če imetnik veljavnega vozniškega dovoljenja, ki ga izda država članica, pridobi običajno prebivališče v drugi državi članici, lahko zahteva zamenjavo svojega vozniškega dovoljenja za enakovredno dovoljenje; država članica, ki opravi zamenjavo, mora, če je potrebno, preveriti, če je predloženo dovoljenje dejansko še veljavno.

2. Ob upoštevanju načela teritorialnosti kazenskega in policijskega prava lahko država članica, v kateri ima imetnik vozniškega dovoljenja druge države članice običajno prebivališče, uporabi svoje nacionalne predpise o omejitvi, začasnem odvzemu, odvzemu ali preklicu pravice do vožnje in, če je potrebno, v ta namen zamenja dovoljenje.

3. Država članica, ki opravi zamenjavo, vrne staro dovoljenje organom države članice, ki je to dovoljenje izdala, in poda razloge za to dejanje.

4. Država članica lahko zavrne priznanje kakršnegakoli vozniškega dovoljenja, ki ga je izdala druga država članica, osebi, za katero na njenem ozemlju velja eden izmed ukrepov, omenjenih v odstavku 2.

Prav tako lahko država članica zavrne izdajo vozniškega dovoljenja kandidatu, za katerega taki ukrepi veljajo v kakšni drugi državi članici.

5. Nadomestno vozniško dovoljenje za vozniško dovoljenje, ki je bilo izgubljeno ali ukradeno, lahko izdajo pristojni organi države, v kateri ima imetnik svoje običajno prebivališče; ti organi nadomestno vozniško dovoljenje priskrbijo na podlagi informacij, ki jih imajo, ali, kjer je to ustrezno, dokazil pristojnih organov države članice, ki je izdala originalno dovoljenje.

6. Če država članica vozniško dovoljenje, ki ga je izdala tretja država, zamenja za vzorec vozniškega dovoljenja Skupnosti, se ta zamenjava v slednjem zabeleži, kot se zabeleži kakršnokoli nadaljnje podaljšanje ali nadomestno vozniško dovoljenje.

Taka zamenjava se lahko opravi le, če je bilo dovoljenje, ki ga je izdala tretja država, izročeno pristojnim organom države članice, ki opravi zamenjavo. Če imetnik tega dovoljenja pridobi običajno prebivališče v drugi državi članici, tej državi ni treba uporabiti člena 1(2).

Člen 9

V tej direktivi, „običajno“ prebivališče pomeni kraj, kjer oseba običajno živi, to je najmanj 185 dni v koledarskem letu, zaradi osebnih in poklicnih vezi, ali, v primeru osebe brez poklicnih vezi, zaradi osebnih vezi, ki kažejo tesno povezavo med to osebo in krajem, kjer živi.

Za običajno prebivališče osebe, čigar poklicne vezi so v drugem kraju kot njene osebne vezi in ki zaradi tega živi v različnih krajih v dveh ali več državah članicah, se šteje kraj njenih osebnih vezi, pod pogojem da se ta oseba redno vrača v ta kraj. Osebi, ki živi v državi članici, da bi izvršila nalogo določenega trajanja, tega zadnjega pogoja ni treba izpolnjevati. Obiskovanje univerze ali šole ne pomeni spremembe običajnega prebivališča.

Člen 10

S soglasjem Komisije države članice vzpostavijo ekvivalentnosti med kategorijami dovoljenj, izdanih pred uvedbo te direktive in tistimi, opredeljenimi v členu 3.

Države članice lahko s soglasjem Komisije svojo zakonodajo prilagodijo do te mere, kot je potrebno za namen izvajanja določb člena 8(4), (5) in (6).

Člen 11

Pet let po začetku veljavnosti te direktive Svet na podlagi predloga Komisije pregleda nacionalne določbe, ki se nanašajo na kakršne koli poljubne podkategorije, ki so bile uvedene v skladu s členom 3, z namenom njihove morebitne uskladitve ali odprave.

Člen 12

1. Po posvetovanju s Komisijo države članice pred 1. julijem 1994 sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo od 1. julija 1996.

2. Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

3. Države članice si pri izvajanju te direktive pomagajo in, če je potrebno, izmenjujejo informacije o dovoljenjih, ki so jih registrirale.

Člen 13

S to direktivo se s 1. julijem 1996 razveljavi Direktiva 80/1263/EGS.

Člen 14

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 29. julija 1991

Za Svet

Predsednik

H. VAN DEN BROEK

PRILOGA I

DOLOČBE O VZORCU VOZNIŠKEGA DOVOLJENJA SKUPNOSTI

1. Barva vzorca vozniškega dovoljenja Skupnosti je rožnata, njegove dimenzije pa so:

- višina: 106 mm,
- širina: 222 mm.

2. Dovoljenje ima šest strani:

stran 1 bo vsebovala:

- oznako države članice, ki je izdala dovoljenje,
- ime države članice, ki izda dovoljenje (poljubno),
- oznako države članice, ki je izdala dovoljenje, katerih označbe so naslednje:

B:	Belgija	IRL:	Irska
DK:	Danska	I:	Italija
D:	Nemčija	L:	Luksemburg
GR:	Grčija	NL:	Nizozemska
E:	Španija	P:	Portugalska
F:	Francija	UK:	Združeno kraljestvo,
- besedi „vozniško dovoljenje“, natisnjeni v velikih črkah v jeziku ali jezikih države članice, ki izda dovoljenje; ti dve besedi sta, za ustreznim razmikom, natisnjeni v malih črkah v drugih jezikih Evropskih skupnosti,
- besede „vzorec Evropskih skupnosti“, natisnjene v jeziku ali jezikih države članice, ki izda dovoljenje;

stran 2 bo vsebovala:

1. priimek imetnika;
2. druga imena imetnika;
3. datum in kraj rojstva imetnika;
4. ime pristojnega organa, ki je izdal dovoljenje (vključno s krajem in datumom izdaje in žigom organa);
5. številko dovoljenja;
6. fotografijo imetnika;
7. podpis imetnika;
8. kraj stalnega prebivališča ali poštni naslov (po želji);

stran 3 in stran 4 bosta vsebovali:

(pod)kategorije vozila, datum izdaje dovoljenja za (pod)kategorijo, čas veljavnosti, žig organa, vse dodatne informacije ali omejitve v kodah za vsako zadevno (pod)kategorijo.

Podkategorije, ki jih državna zakonodaja države članice ne predvideva, se lahko na voznških dovoljenjih, ki jih izda ta država članice, izpusti.

Kode, uporabljene na strani 4 so, kot sledi:

- kode 1-99: usklajene kode Skupnosti,
- kode od 100 naprej: državne kode, veljavne le za vožnjo po ozemlju države članice, ki je izdala dovoljenje.

V primeru nadomestitve ali zamenjave dovoljenja je treba datum prve izdaje dovoljenja prenesti na stran 3;

stran 5 lahko vsebuje informacije, kot so:

- vsa obdobja, v katerih je bilo vozniško dovoljenje začasno odvzeto,
- resni prekrški, storjeni na ozemlju države običajnega prebivališča in upoštevani v postopku za nadzorovanje voznikov, ki obstaja v tej državi;

stran 6 bo vsebovala:

- odobritve, omejene na ozemlje države, ki jih je podelila na podlagi ekvivalentnosti ali za kategorije, ki jih ta direktiva ne obravnava (vključno z datumi izdaje in časom veljavnosti),
- prostor, rezerviran za (poljuben) vpis spremembe običajnega prebivališča imetnika.

3. Vnosi na vseh straneh razen na strani 1 so v jeziku ali jezikih države članice, ki je izdala dovoljenje.

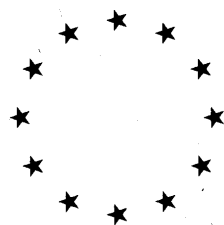
Če država članica želi te vnose vpisati v nacionalnem jeziku, ki ni eden izmed naslednjih jezikov: danski, nizozemski, angleški, francoski, nemški, grški, italijanski, portugalski in španski, izdela dvojezično različico dovoljenja z enim izmed zgoraj omenjenih jezikov, kar ne vpliva na druge določbe te priloge.

4. Če imetnik dovoljenja, ki ga je izdala država članica, pridobi običajno prebivališče v drugi državi članici, lahko ta navede:

- na strani 6: spremembo(-e) prebivališča,
- na strani 5: podatke, bistvene za upravne namene, kot so resni prekrški, storjeni na njenem ozemlju,

pod pogojem da take podatke vnaša tudi na dovoljenja, ki jih sama izdaja in da je na dovoljenju prostor za te podatke.

Z odstopanjem od točke 2 te priloge v vozniških dovoljenjih, izdanih v Združenem kraljestvu, fotografija imetnika ni obvezna še največ deset let po sprejetju te direktive.

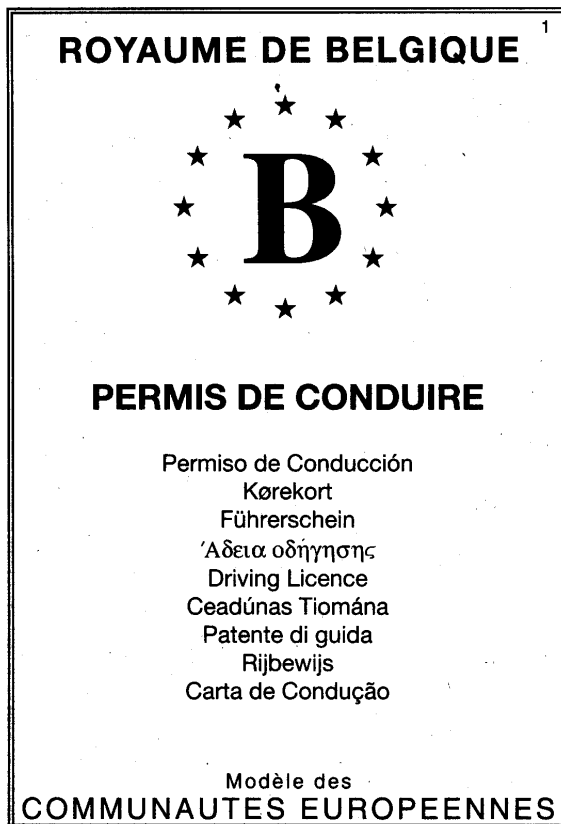
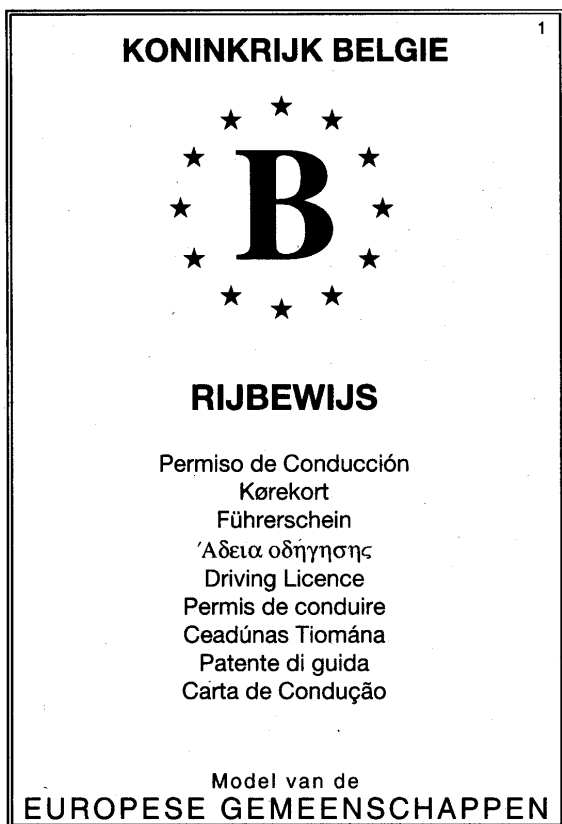
DRŽAVA ČLANICA	VOZIŠKO DOVOLJENJE Permiso de Conducción Kørekort Führerschein Άδεια οδήγησης Permis de Conduire Ceadúnas Tiomána Patente di guida Rijbewijs Carta de Condução	EVROPSKE SKUPNOSTI Vzorec																								
6 KATEGORIJE VOZIL, ZA KATERA JE VOZNIŠKO DOVOLJENJE VELJAVNO V NOTRANJEM PROMETU <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 15%;">KAT</th> <th style="width: 15%;">OD</th> <th style="width: 15%;">DO</th> <th style="width: 55%;">OPOMBE/ŽIG</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> </tbody> </table> SPREMEMBE PREBIVALIŠČA	KAT	OD	DO	OPOMBE/ŽIG																						5
KAT	OD	DO	OPOMBE/ŽIG																							

106 mm

222 mm

PRIMEREK VZORCA DOVOLJENJA SKUPNOSTI: BELGIJSKO DOVOLJENJE

(za informacijo)

PRILOGA II

I. ZNANJE, SPRETNOSTI IN VEDENJE V PROMETU ZA VOŽNJO VOZILA NA MOTORNI POGON

Za namene te priloge naslednje določbe obravnavajo tako kategorije kot podkategorije, razen če se besedilo izrecno ne sklicuje na slednje.

1. **Uvod**

Za varno vožnjo morajo imeti vozniki vseh vozil na motorni pogon znanje, spretnosti in vedenje v prometu, da lahko:

- prepoznajo nevarnosti v prometu in ocenijo njihovo resnost,
- zadostno obvladajo svoje vozilo, da ne povzročajo nevarnih situacij in da v primeru take situacije ustrezno reagirajo,
- upoštevajo prometne predpise, še zlasti tiste, ki so namenjeni preprečevanju prometnih nesreč in ohranjanju tekočega prometa,
- prepoznajo vse večje tehnične okvare na svojem vozilu, še zlasti tiste, ki ogrožajo varnost, in jih dajo na ustrezen način popraviti,
- upoštevajo vse dejavnike, ki vplivajo na vedenje med vožnjo (npr. alkohol, utrujenost, slab vid itd.), da bi bili popolnoma sposobni uporabljati vse spretnosti, ki so potrebne za varno vožnjo,
- s primernim upoštevanjem drugih pomagajo zagotavljati varnost vseh udeležencev v prometu, še zlasti najšibkejših in najbolj izpostavljenih.

2. **Znanje**

Vozniki morajo pokazati poznavanje in dobro razumevanje naslednjih področij:

- 2.1 pomembnost previdnosti in odnosov do drugih udeležencev v prometu;
- 2.2 mehanični vidiki v zvezi s prometno varnostjo; vozniki morajo znati prepoznati najpogostejše napake, še zlasti na krmilnem, vzmetnem in zavornem sistemu, gumah, lučeh in smerokazih, svetlobnih odbojnikih, vzratnih ogledalih, vetrobranskem steklu in brisalcih, izpušnem sistemu in varnostnih pasovih;
- 2.3 najpomembnejša načela o upoštevanju varnostne razdalje med vozili, zavorne poti in oprijemanja cestišča v različnih vremenskih in cestnih pogojih;
- 2.4 zaznavanje, presoja in odločanje, še zlasti reakcijski čas, kot tudi spremembe vedenja v prometu zaradi vpliva alkohola, drog in zdravil, razpoloženja in utrujenosti;
- 2.5 določeni dejavniki tveganja, povezani s pomanjkanjem izkušenj drugih udeležencev v prometu in najbolj ranljivimi kategorijami uporabnikov, kot so otroci, pešci, kolesarji in ljudje z zmanjšano mobilnostjo;
- 2.6 tveganja, povezana z gibanjem in vožnjo različnih tipov vozil z različnimi vidnimi polji njihovih voznikov;
- 2.7 dejavniki tveganja pri vožnji, povezani z različnimi cestnimi pogoji, še zlasti če se spreminjajo z vremenom, dnevom ali nočjo;
- 2.8 značilnosti različnih vrst cest in s tem povezane zakonske zahteve;
- 2.9 varnostna oprema vozila, še zlasti uporaba varnostnih pasov in opreme za varnost otroka;
- 2.10 predpisi, ki se nanašajo na uporabo vozila v odnosu do okolja (pravilna uporaba zvočnih opozorilnih naprav, zmerna poraba goriva, omejitev emisij onesnaževalcev itd.);

- 2.11 prometni predpisi, še zlasti tisti, ki se nanašajo na prometne znake, vključno z oznakami, signali, prednostnimi cestami in omejitvami hitrosti;
- 2.12 predpisi, ki se nanašajo na uradne dokumente, potrebne za uporabo vozil;
- 2.13 splošna pravila, ki določajo, kako se mora voznik vesti v primeru nesreče (postaviti varnostni trikotnik in sprožiti alarm) in ukrepi, s katerimi lahko pomaga žrtvam v prometni nesreči, kadar je to potrebno;
- 2.14 varnostni dejavniki, povezani z vozilom in njegovimi potniki.

3. Spretnosti

Spodnja pravila veljajo le, če so v skladu z lastnostmi vozila.

- 3.1 Vozniki se morajo pripraviti za varno vožnjo, tako da:
 - 3.1.1 preverijo stanje gum, luči, svetlobnih odbojnikov, krmilnega in zavornega sistema, smerokazov in zvočni opozorilnih naprav;
 - 3.1.2 nastavijo sedež, kot je potrebno, da dosežejo pravilni položaj sedenja,
 - 3.1.3 nastavijo vzvratna ogledala in pripnejo varnostne pasove;
 - 3.1.4 preverijo, da so vrata zaprta.
 - 3.2. Vozniki morajo biti sposobni uporabljati naprave za upravljanje vozila, tj.:
 - volan,
 - pedal za plin,
 - sklopko,
 - prestave,
 - ročno in nožno zavoro,za naslednje:
 - 3.2.1 zagon motorja in gladko speljevanje (navkreber in navzdol kot tudi po ravni površini);
 - 3.2.2 pospeševanje do ustrezne hitrosti, pri čemer morajo biti sposobni obdržati ravno linijo, tudi med menjavanjem prestav;
 - 3.2.3 prilagoditev hitrosti za zavijanje na levo ali desno v križiščih, po možnosti na omejenem prostoru, pri čemer morajo ohraniti nadzor nad vozilom;
 - 3.2.4 vožnjo vzvratno v ravni liniji in vožnjo vzvratno levo ali desno v ovinek, tako da ostanejo na pravilnem cestnem pasu;
 - 3.2.5 obračanje vozila v nasprotno smer z uporabo prestav za vožnjo naprej in vzvratno vožnjo;
 - 3.2.6 pravilno zaviranje za zaustavitev vozila, če je potrebno, za zaustavitev v sili;
 - 3.2.7 parkiranje vozila in zapustitev parkirnega prostora (vzporednega, poševnega ali pod pravim kotom) tako naprej kot vzvratno, na ravni površini, navzdol ali navkreber.
 - 3.3 V pogojih, opisanih v točki 3.2, morajo biti vozniki sposobni uporabljati tudi sekundarne naprave za upravljanje vozila: brisalce, naprave za pranje vetrobrana, napravo za sušenje in odmrzovanje vetrobranskega stekla, klimatizacijo, luči itd.
- ### 4. Vedenje v prometu
- 4.1 Vozniki morajo biti v normalnih prometnih razmerah sposobni popolnoma varno izvesti vsa običajna manevriranja in storiti vse potrebno, da zagotovijo varnost, tako da:
 - 4.1.1 spremljajo in opazujejo (vključno z uporabo vzvratnih ogledal) potek ceste, oznake, znake in morebitne ali dejanske nevarnosti;
 - 4.1.2 z uporabo dovoljenih sredstev komunicirajo z drugimi udeleženci v prometu;

- 4.1.3 ustrezno reagirajo v dejanskih nevarnih situacijah;
- 4.1.4 upoštevajo prometne predpise in navodila policije, prometnih redarjev itd.;
- 4.1.5 spoštujejo druge udeležence v prometu.
- 4.2 Vozniki morajo prav tako imeti spretnosti, ki so potrebne v prometu, da:
 - 4.2.1 odpeljejo od robnika in/ali s parkirnega prostora;
 - 4.2.2 svoje vozilo na cesti pravilno usmerjajo in hitrost prilagodijo razmeram v prometu in poteku ceste;
 - 4.2.3 ohranijo primerno razdaljo med vozili;
 - 4.2.4 menjajo pasove;
 - 4.2.5 peljejo mimo parkiranih ali stoječih vozil in ovir;
 - 4.2.6 peljejo mimo nasproti vozečih vozil, tudi na ozkih mestih;
 - 4.2.7 prehitvajo v različnih situacijah;
 - 4.2.8 se približajo železniškemu prehodu in ga prečkajo;
 - 4.2.9 se približajo križišču in ga prečkajo;
 - 4.2.10 zavijejo levo ali desno v križišču ali zapustijo cestišče;
 - 4.2.11 se prepričajo o varnosti, ko zapuščajo svoje vozilo.
- 5. **Posebne zahteve za vožnjo kategorij A, B, C, D, B + E, C + E in D + E**
 - 5.1 *Kategorija A*

Vozniki kategorije A morajo znati tudi:

 - 5.1.1 namestiti svoje zaščitne čelade in preveriti druge varnostne naprave na vozilu;
 - 5.1.2 odstraniti motorno kolo s stojala in ga premakniti brez pomoči motorja s hojo ob vozilu;
 - 5.1.3 parkirati motorno kolo na njegovo stojalo;
 - 5.1.4 izvesti obrat U;
 - 5.1.5 ohraniti ravnotežje vozila pri različnih hitrostih, vključno z nizko hitrostjo, in ob različnih pogojih vožnje, tudi pri vožnji sopotnika;
 - 5.1.6 se nagniti pri zavijanju.
 - 5.2 *Kategorije C, D, C + E in D + E:*

Vozniki vozil te kategorij morajo pokazati poznavanje in dobro razumevanje spodaj opisanih področij:

 - 5.2.1 zmanjšano vidno polje voznika in drugih udeležencev v prometu zaradi lastnosti njihovih vozil;
 - 5.2.2 vpliv vetra na smer vozila;
 - 5.2.3 predpisi o teži in dimenzijah vozila;
 - 5.2.4 predpisi o vožnji in počitku ter uporabi tahografov,
 - 5.2.5 načela zavornih sistemov in regulatorjev hitrosti;

- 5.2.6 previdnost pri prehitevanju zaradi nevarnosti poškroplitve z vodo ali blatom;
- 5.2.7 branje avtokarte.
- Poleg tega morajo znati:
- 5.2.8 preveriti sistem servokrmiljenja in servozavor;
- 5.2.9 uporabljati različne zavorne sisteme;
- 5.2.10 razen zavor uporabiti tudi druge sisteme za zmanjšanje hitrosti;
- 5.2.11 prilagoditi smer zavijanja glede na dolžino in višino vozila.
- 5.3 *Kategorije B, B + E, C, C + E, D + E:*
- Vozniki vozil teh kategorij morajo:
- 5.3.1 poznati varnostne dejavnike, povezane z nakladanjem vozila.
- 5.4 *Kategorije B + E, C + E, D + E:*
- Vozniki vozil v teh kategorijah morajo biti sposobni:
- 5.4.1 priklopiti in odklopiti priklopnik ali polpriklopnik na vlečno vozilo oziroma z njega.
- 5.5 *Kategorija D:*
- Vozniki vozil v tej kategoriji morajo pokazati poznavanje:
- 5.5.1 predpisov, ki se nanašajo na potnike;
- 5.5.2 ravnanja v primeru nesreče;
- 5.5.3 prav tako morajo znati zagotoviti posebne varnostne ukrepe za vozilo.

6. **Uporaba vozila**

Vozniki morajo biti sposobni upravljati svoja vozila na različnih vrstah cest, tako na mestnih območjih kot na javnih cestah, in v različnih pogojih (vreme, svetloba, gostota prometa itd.).

II. MINIMALNE ZAHTEVE ZA VOZNIŠKI IZPIT

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, da zagotovijo, da kandidati za vozniška dovoljenja pokažejo ustrezno znanje, spretnosti in vedenje, ki so potrebni za vožnjo motornega vozila. V ta namen je preizkus sestavljen iz:

- teoretičnega preizkusa,
- preizkusa spretnosti in vedenja.

Pogoji, v katerih se opravlja preizkus, so navedeni spodaj.

7. **Teoretični preizkus**

7.1 *Oblika*

Izbrana oblika mora pokazati, da ima kandidat potrebno poznavanje tem, naštetih v odstavkih 2 in 5 te priloge.

Kandidat za dovoljenje za eno kategorijo, ki že ima dovoljenje za drugo kategorijo, je lahko oproščen splošnih določb iz točke 7 te priloge.

- 7.2 *Vsebina preizkusa za vse kategorije vozil*
- Spodaj naštetih točke se nanašajo na odstavek 2 te priloge.
- 7.2.1 O vsaki izmed točk, naštetih spodaj, je treba postaviti vprašanje. Vsebina vprašanj je prepuščena izbiri vsake države članice.
- 7.2.1.1 Prometni predpisi
- točka 2.11.
- 7.2.1.2 Voznik
- točki 2.1 in 2.4.
- 7.2.1.3 Cesta
- točke 2.3, 2.7 in 2.8.
- 7.2.1.4 Drugi udeleženci v prometu
- točki 2.5 in 2.6.
- 7.2.1.5 Splošna pravila in predpisi in predpisi in druge zadeve
- točke 2.12, 2.13 in 2.14.
- 7.2.2 Preizkus določen v odstavku 7.2.1 je treba dopolniti z naključnim preverjanjem ene izmed naslednjih točk: 2.2, 2.9 in 2.10, ki se nanaša na vozilo.
- 7.3 *Posebne določbe v zvezi s kategorijami C, D, C + E in D + E:*
- V primeru kandidatov za dovoljenja za kategorije C, D, C + E in D + E je treba preizkus, določen v odstavku 7.2, dopolniti:
- 7.3.1 z obveznim preverjanjem naslednjih točk iz odstavka 5 te priloge.
- 7.3.1.1 Kategorije C, D, C + E in D + E
- Točke 5.2.3 (razen za C1, C1 + E, D1 in D1 + E), 5.2.4 (razen za uporabo tahografa, ki je obravnavan v točki 9.3.1) in 5.2.5 (razen za C1, C1 + E, D1 in D1 + E),
- 7.3.1.2 Kategorija D
- Točki 5.5.1 in 5.5.2,
- 7.3.2 z naključnim preverjanjem ene izmed naslednjih točk: 5.2.1, 5.2.2 in 5.2.6.
8. **Preizkus spretnosti in vedenja v prometu**
- 8.1 *Vozilo in njegova oprema*
- 8.1.1 Za vožnjo vozila z avtomatskim menjalnikom se opravi preizkus spretnosti in vedenja v vozilu z avtomatskim menjalnikom.
- Če kandidat preizkus spretnosti in vedenja opravi v vozilu z avtomatskim menjalnikom, se to zabeleži v vsakem dovoljenju, ki se ga izda na podlagi takega preizkusa. Dovoljenja s to navedbo veljajo samo za vožnjo vozil z avtomatskim menjalnikom.
- „Vozilo z avtomatskim menjalnikom“ pomeni vozilo, pri katerem se prestavno razmerje med motorjem in kolesi lahko spreminja samo z uporabo pedala za plin ali zavor.

- 8.1.2 Vozila, ki se uporabljajo pri preizkusih spretnosti in vedenja v prometu, ustrezajo minimalnim merilom, podanim spodaj. Države članice lahko določijo strožja merila ali dodajo druga.

Kategorija A:

- postopen dostop (prvi stavek prve alinee člena 6(1)(b)): motorna kolesa brez prikolice z delovno prostornino nad 120 cm³, ki lahko dosežejo hitrost nad 100 km/h,
- neposreden dostop (drugi stavek prve alinee člena 6(1)(b)): motorna kolesa brez prikolice z močjo motorja najmanj 35 kW;

Kategorija B:

štirikolesna vozila kategorije B, ki lahko dosežejo hitrost najmanj 100 km/h;

Kategorija B + E:

kombinacije, sestavljene iz izpitnega vozila kategorije B in priklopnika z največjo dovoljeno maso najmanj 1 000 kilogramov, ki lahko dosežejo hitrost najmanj 100 km/h in ne spadajo v kategorijo B;

Kategorija C:

vozila kategorije C z največjo dovoljeno maso najmanj 10 000 kilogramov in dolžino najmanj 7 metrov, ki lahko dosežejo hitrost najmanj 80 km/h;

Kategorija C + E:

bodisi zglobna vozila z največjo dovoljeno maso najmanj 18 000 kilogramov in dolžino najmanj 12 metrov, ki lahko dosežejo hitrost najmanj 80 km/h; ali kombinacije, sestavljene iz izpitnega vozila kategorije C in najmanj 4 metrov dolgega priklopnika, z največjo dovoljeno maso najmanj 18 000 kilogramov in dolžino najmanj 12 metrov, ki lahko dosežejo hitrost najmanj 80 km/h;

Kategorija D:

vozila kategorije D, ki so najmanj 9 metrov dolga in lahko dosežejo hitrost najmanj 80 km/h;

Kategorija D + E:

kombinacije, sestavljene iz izpitnega vozila kategorije D in priklopnika z največjo dovoljeno maso najmanj 1 250 kilogramov, ki lahko dosežejo hitrost najmanj 80 km/h.

Poljubne podkategorije

Podkategorija A1:

motorno kolo brez prikolice z delovno prostornino najmanj 75 cm³;

Podkategorija B1:

trikolesniki in štirikolesniki na motorni pogon, ki lahko dosežejo hitrost najmanj 60 km/h;

Podkategorija C1:

vozila kategorije C1 z največjo dovoljeno maso najmanj 4 000 kilogramov, ki lahko dosežejo hitrost najmanj 80 km/h;

Podkategorija C1 + E:

kombinacije, sestavljene iz izpitnega vozila kategorije C1 in priklopnika z največjo dovoljeno maso najmanj 2 000 kilogramov in dolžino najmanj 8 metrov, ki lahko dosežejo hitrost najmanj 80 km/h;

Podkategorija D1:

vozila podkategorije D1, ki lahko dosežejo hitrost najmanj 80 km/h;

Podkategorija D1 + E:

kombinacije, sestavljene iz izpitnega vozila podkategorije D1 in priklopnika z največjo dovoljeno maso najmanj 1 250 kilogramov, ki lahko dosežejo hitrost najmanj 80 km/h.

8.2 *Spretnosti in vedenje, ki jih je treba preizkusiti.*

Spodnja pravila veljajo le, če so v skladu z lastnostmi vozila.

8.2.1 *Priprava vozila*

Kandidati morajo pokazati, da so se sposobni pripraviti na varno vožnjo, s tem da izpolnjujejo naslednje zahteve (sklicevanja na odstavke 3.1 te priloge), točke 3.1.2, 3.1.3 (točka o varnostnih pasovih velja le, če zakon določa njihovo uporabo) in 3.1.4.

8.2.2 *Tehnično upravljanje vozila*

Kandidati morajo pokazati, da znajo uporabljati naprave za upravljanje vozila, s tem da zadovoljivo izvedejo naslednje vaje (sklicevanja na odstavke 3.2 te priloge):

Točke 3.2.1 (speljevanje po ravnem in, kjer je mogoče, navkreber), 3.2.2, 3.2.3 in 3.2.6 (razen zaustavitve v sili, katero obravnava točka 10.1.1).

Preveri se tudi nekaj vaj, izbranih iz točk 3.2.4, 3.2.5 in 3.2.7 (vsaj dve vaji za tri točke, z eno v vzratni prestavi). Spretnosti, opredeljene v točki 3.2.5, je treba preveriti za vozila kategorij C, D, B + E, C + E in D + E. Kandidati za dovoljenje za te kategorije morajo voziti vzvratno v ovinek, linijo katerega določi država članica.

8.2.3 *Vedenje v prometu*

Kandidati morajo v normalnih prometnih razmerah opraviti vse naslednje vaje iz odstavka 4 te priloge, pri čemer morajo zagotoviti popolno varnost za sebe in druge udeležence v prometu: točke 4.1.1, 4.1.2, 4.1.3, 4.1.4, 4.1.5, 4.2.1, 4.2.2, 4.2.3, 4.2.4, 4.2.5, 4.2.9 in 4.2.10 in vaje, omenjene v točkah 4.2.6, 4.2.7 in 4.2.8, če je dana priložnost.

8.3 *Posebne določbe, ki se nanašajo na kategorije A, C, D, C + E in D + E*

Poleg zgoraj omenjenih vaj morajo kandidati za dovoljenja za kategorije A, D, C + E in D + E opraviti naslednje vaje (sklicevanja so na odstavke 5 te priloge):

8.3.1 *Kategorija A:*

Točke 5.1.2 (odstraniti motorno kolo s stojala in ga po možnosti premakniti brez pomoči motorja s hojo ob motorju), 5.1.3 in 5.1.6. Če zakon določa uporabo zaščitne čelade, se preveri tudi namestitve čelade. Preveri se tudi nekaj vaj, izbranih iz točke 5.1.1. Preveriti je treba tudi sposobnost ohranjanja ravnotežja (točka 5.1.5) pri različnih hitrostih, vključno z nizkimi hitrostmi, in v različnih voznih razmerah, razen pri prevozu sopotnikov, kar obravnava točka 9.1.2.1.

8.3.2 *Kategorije C, D, C + E in D + E:*

Točke 5.2.8, 5.2.9 (razen za C1 in D1), 5.2.10 (razen za C1 in D1) in 5.2.11 (razen za C1 in D1).

8.3.3 *Kategorija D:*

Točka 5.5.3.

9. **Teoretični preizkus ali preizkus spretnosti in vedenja v prometu**

9.1 Spretnosti in vedenje kandidata na spodaj naštetih področjih je treba preveriti bodisi s teoretičnim preizkusom bodisi s preizkusom spretnosti in vedenja v prometu. Odločitev o tem je prepuščena vsaki posamezni državi članici.

9.1.1 *Vse kategorije*

9.1.1.1 *Naključna preverjanja stanja gum, luči, svetlobnih odbojnikov, krmilnega in zavornega sistema, smerokazov in zvočnih opozorilnih naprav.*

- 9.1.1.2 Varnostni ukrepi, ki so potrebni pri izstopu iz vozila;
 - 9.1.2 Kategorija A
 - 9.1.2.1 Ohranjanje ravnotežja ob prevažanju sopotnika;
 - 9.1.3 Kategorije C, D, C + E in D + E:
 - 9.1.3.1 Uporaba tahografa;
 - 9.1.4 Kategorija C + E:
 - 9.1.4.1 Priklon in odklon priklonika ali polpriklonika na vlečno vozilo oziroma z njega;
 - 9.1.4.2 Varnostni dejavniki, povezani z nakladanjem vozila.
10. **Poljubni preizkus spretnosti in vedenja**
- Med preizkusom spretnosti in vedenja se lahko preveri tudi naslednje vidike kandidatovih spretnosti in vedenja v prometu.
- 10.1. *Vse kategorije*
 - 10.1.1. Zaustavitev v sili.
 - 10.2. *Kategorija A:*
 - 10.2.1. Obrat U.
 - 10.3. Branje avtokarte se lahko preveri s teoretičnim preizkusom ali s preizkusom spretnosti in vedenja (razen v primerih kategorij C1, C1 + E, D1 in D1 + E).
11. **Ocenjevanje preizkusa spretnosti in vedenja**
- Ocena vsake od zgoraj omenjenih voznih situacij mora odražati stopnjo spretnosti, s katero kandidat upravlja vozilo in njegovo prikazano sposobnost za varno vožnjo v prometu. Član izpitne komisije se mora med celotnim preizkusom počutiti varnega. Napake pri vožnji ali nevarno ravnanje na cesti, ki neposredno ogroža varnost izpitnega vozila, njegovih potnikov ali drugih udeležencev v prometu, se kaznuje s padcem na izpitu, ne glede na to, ali mora član izpitne komisije ali spremljajoča oseba posredovati. Član izpitne komisije ima pravico, da sam odloči, ali naj se preizkus spretnosti in vedenja izpelje do konca.
- Člani izpitne komisije za vožnjo morajo biti usposobljeni, da pravilno ocenijo kandidatovo sposobnost za varno vožnjo. Delo članov izpitne komisije za vožnjo mora spremljati in nadzorovati organ, ki ga pooblasti država članica, da se zagotovi pravilna in dosledna uporaba ocenjevanja napak v skladu s standardi, določenimi v tej prilogi.
12. **Dolžina preizkusa**
- Trajanje preizkusa in prevožena razdalja morata zadostovati za to, da se ocenijo spretnosti in vedenje v prometu, opredeljeni v odstavkih 8 in 9. Pod nobenim pogojem ne sme vožnja po cesti trajati manj kot 25 minut za kategorije A, B in B + E in 45 minut za druge kategorije.
13. **Lokacija preizkusa**
- Del preizkusa za oceno kandidatovega tehničnega nadzora nad vozilom se lahko opravi na posebnem izpitnem poligonu. Če je mogoče, je treba del preizkusa za oceno vedenja v prometu opraviti na cestah izven pozidanih naselij, na hitrih cestah in avtocestah, kot tudi na mestnih ulicah, kar naj predstavlja različne stopnje težavnosti, s katerimi bo voznik v prometu verjetno soočen. Prav tako je zaželeno, da se preizkus opravlja ob različni gostoti prometa.
14. Vozila, ki so se za preizkus spretnosti in vedenja v prometu začela uporabljati pred 31. julijem 1991, se lahko uporabljajo po tem datumu, vendar ne več kot tri leta, če ne izpolnjujejo meril, določenih v točki 8.1.2 te priloge.

PRILOGA III

MINIMALNI STANDARDI PSIHOFIZIČNE SPOSOBNOSTI ZA VOŽNJO VOZILA NA MOTORNI POGON

DEFINICIJE

1. Za namen te priloge so vozniki razvrščeni v dve skupini:
 - 1.1 *Skupina 1:*

vozniki vozil kategorij A, B in B + E ter podkategorij A1 in B1;
 - 1.2 *Skupina 2:*

vozniki vozil kategorij C, C + E, D, D + E ter podkategorij C1!!! C1 + E, D1 in D1 + E.
 - 1.3 Nacionalna zakonodaja lahko predvidi, da določbe, ki so v tej prilogi podrobno razložene za voznike skupine 2, veljajo za voznike vozil kategorije B, ki uporabljajo svoja dovoljenja za poklicne namene (taksiji, rešilna vozila, itd.).
2. Podobno so kandidati za prvo vozniško dovoljenje in za podaljšanje vozniškega dovoljenja razvrščeni v skupino, v katero bodo spadali, ko bo dovoljenje izdano ali podaljšano.

ZDRAVSTVENI PREGLEDI

3. *Skupina 1:*

Od kandidatov se zahteva, da opravijo zdravniški pregled, če med potrebnim izpolnjevanjem formalnostmi ali med preskusi, ki jih morajo opraviti, preden dobijo vozniško dovoljenje, postane jasno, da imajo eno ali več zdravstvenih nezmožnosti, omenjenih v tej prilogi.
4. *Skupina 2:*

Kandidati morajo opraviti zdravniške preglede, preden se jim vozniško dovoljenje izda prvič, potem pa morajo vozniki opraviti takšne periodične preglede, kakor je predpisano z nacionalno zakonodajo.
5. Standardi, ki jih države članice določijo za izdajo ali kakršno koli poznejše podaljšanje vozniških dovoljenj, so lahko strožji od tistih, ki so določeni v tej prilogi.

VID

6. Vsi kandidati za vozniško dovoljenje morajo opraviti ustrezno preiskavo, da se zagotovi, da imajo ustrezno oster vid za vožnjo vozil na motorni pogon. Kadar obstaja razlog za dvom o ustreznosti kandidatovega vida, ga mora pregledati pristojen zdravstveni strokovnjak. Pri tem pregledu je treba posvetiti pozornost še zlasti naslednjim: ostrini vida, vidnemu polju, vidu v slabi svetlobi in progresivnim očesnim boleznim.

Za namen te priloge intraokularne leče ne veljajo za korektivne leče.

Skupina 1:

- 6.1 Kandidati za vozniško dovoljenje ali za podaljšanje takšnega dovoljenja morajo imeti binokularno ostrino vida, če je treba s korektivnimi lečami, ki je vsaj 0,5, če se uporabljata obe očesi skupaj. Voziških dovoljenj se ne sme izdati ali podaljšati, če se med zdravniškim pregledom pokaže, da je horizont pri vidnem polju manjši od 120°, razen v izjemnih primerih, ki so pravilno utemeljeni z ugodnim zdravniškim mnenjem in pozitivnim praktičnim preskusom, oziroma da ima obravnavana oseba kakršno koli drugo očesno stanje, ki bi ogrozilo varno vožnjo. Kadar se odkrije ali navede progresivna očesna bolezen, se vozniška dovoljenja lahko izdajo ali podaljšajo pod pogojem, da kandidat opravi redni pregled pri pristojnem zdravstvenem strokovnjaku.

- 6.2 Kandidati za vozniško dovoljenje ali za podaljšanje takšnega dovoljenja, ki so utrpeli popolno funkcionalno izgubo vida na eno oko ali ki uporabljajo zgolj eno oko (npr. v primeru diplopije), morajo imeti ostrino vida, ki je vsaj 0,6, s korektivnimi lečami, če je treba. Pristojni zdravstveni strokovnjak mora potrditi, da je to stanje monokularnega vida obstajalo dovolj dolgo, da je omogočilo prilagoditev in da je vidno polje v tem očesu normalno.

Skupina 2:

- 6.3 Kandidati za vozniško dovoljenje ali za podaljšanje takšnega dovoljenja morajo imeti ostrino vida, s korektivnimi lečami, če je treba, ki je vsaj 0,8 pri boljšem očesu in vsaj 0,5 pri slabšem. Če se za doseganje vrednosti 0,8 in 0,5 uporabljajo korektivne leče, mora nepopravljena ostrina pri vsakem očesu dosegati 0,05, drugače pa je treba minimalno ostrino (0,8 in 0,5) doseči bodisi s korekcijo z očali z močjo, ki ne presega plus ali minus štiri dioptrije, bodisi s pomočjo kontaktnih leč (nepopravljen vid = 0,05). Korekcija mora biti dobro tolerirana. Vozniškega dovoljenja se ne sme izdati ali podaljšati kandidatom oziroma voznikom, ki nimajo normalnega binokularnega vidnega polja ali imajo diplopijo.

SLUH

7. Vozniška dovoljenja se smejo kandidatom oziroma voznikom druge skupine izdati ali podaljšati v skladu z mnenjem pristojnih zdravstvenih strokovnjakov. Pri zdravstvenih pregledih bo posebna pozornost posvečena obsegu za kompenzacijo.

OSEBE Z LOKOMOTORNO NEZMOŽNOSTJO

8. Vozniških dovoljenj se ne sme izdati ali podaljšati kandidatom oziroma voznikom, ki imajo kronično bolezen ali abnormalnost lokomotornega sistema, zaradi česar je vožnja vozila na motorni pogon nevarna.

Skupina 1:

- 8.1 Vozniška dovoljenja se z določenimi omejitvami, če je treba, telesno prizadetim kandidatom ali voznikom lahko izdajo po pridobitvi mnenja pristojnega zdravstvenega strokovnjaka. To mnenje mora temeljiti na zdravstveni oceni zadevne kronične bolezni ali abnormalnosti in, kjer je treba, praktičnem preskusu. Navajati mora tudi, katera vrsta spremembe vozila se zahteva in ali mora biti voznik opremljen z ortopedsko napravo, če preskus spretnosti in vedenja pokaže, da s tako napravo vožnja ne bi bila nevarna.
- 8.2 Vozniška dovoljenja se lahko izdajo ali podaljšajo kateremu koli kandidatu, ki imajo progresivno kronično bolezen, pod pogojem, da se invalidna oseba redno pregleduje, da se preveri, ali je oseba še vedno zmožna voziti vozilo popolnoma varno.

Kadar je prizadetost statična, se vozniška dovoljenja lahko izdajo ali podaljšajo, ne da bi bilo kandidatu treba opraviti reden zdravstveni pregled.

Skupina 2:

- 8.3 Pristojni zdravstveni strokovnjak mora ustrezno pretehtati dodatna tveganja in nevarnosti, ki so vključeni v vožnjo vozil, ki jih zajema definicija te skupine.

KARDIOVASKULARNE BOLEZNI

9. Vsaka bolezen, ki lahko kandidata, ki prosi za izdajo prvega dovoljenja, ali voznika, ki prosi za podaljšanje, izpostavi nenadni napaki kardiovaskularnega sistema, tako da pride do nepričakovanega poslabšanja možganskih funkcij, pomeni ogrožanje varnost na cesti.

Skupina 1:

- 9.1 Vozniških dovoljenj se ne sme izdati ali podaljšati kandidatom oziroma voznikom z resno aritmijo.

- 9.2 Vozniška dovoljenja se lahko kandidatom oziroma voznikom, ki imajo srčni spodbujevalnik, izdajo ali podaljšajo na podlagi pooblaščenega zdravniškega mnenja in rednih zdravstvenih pregledov.
- 9.3 Vprašanje, ali izdati oziroma podaljšati dovoljenje kandidatom ali voznikom, ki imajo abnormalen arterijski krvni pritisk, je treba oceniti glede na druge rezultate preiskave, s tem povezane komplikacije in nevarnost, ki jih te komplikacije lahko pomenijo za varnost na cesti.
- 9.4 Na splošno se voznškega dovoljenja ne sme izdati ali podaljšati kandidatom oziroma voznikom, ki med mirovanjem ali čustvovanjem trpijo zaradi angine. Vozniško dovoljenje se kateremu koli kandidatu ali vozniku, ki je imel miokardialni infarkt, izda ali podaljša na podlagi pooblaščenega zdravniškega mnenja in, če je treba, rednih zdravniških pregledov.

Skupina 2:

- 9.5 Pristojni zdravstveni strokovnjak mora ustrezno pretehtati dodatna tveganja in nevarnosti, ki so vključeni v vožnjo vozil, ki jih zajema definicija te skupine.

DIABETES MELLITUS

10. Vozniška dovoljenja se kandidatom ali voznikom, ki imajo diabetes mellitus, lahko izdajo ali podaljšajo na podlagi pooblaščenega zdravniškega mnenja in rednih zdravniških pregledov, ki ustrezajo vsakemu primeru.

Skupina 2:

- 10.1 Samo v zelo izjemnih primerih se lahko voznška dovoljenja izdajo ali podaljšajo kandidatom oziroma voznikom v tej skupini, ki imajo diabetes mellitus in potrebujejo zdravljenje z inzulinom, in še to samo na podlagi ustrezno utemeljenega pooblaščenega zdravniškega mnenja in rednih zdravniških pregledov.

NEVROLOŠKE BOLEZNI

11. Vozniških dovoljenj se ne sme izdati ali podaljšati kandidatom ali voznikom, ki imajo resno nevrološko bolezen, razen če vloge ne podpira pooblaščenega zdravniškega mnenja.

Nevrološke motnje, povezane z boleznimi ali kirurškimi posegi, ki vplivajo na centralni ali periferni živčni sistem in vodijo do senzoričnih ali motornih primanjkljajev ter učinkujejo na ravnotežje in koordinacijo, je treba ustrezno pretehtati v zvezi z njihovimi funkcionalnimi učinki in tveganji napredovanja. V takšnih primerih se, kadar obstaja tveganje poslabšanja, vprašanje izdaje ali podaljšanja dovoljenja lahko obravnava z rednimi presojami.

12. Epileptični napadi ali druge nenadne motnje zavestnega stanja, če do njih pride pri osebi, ki vozi vozilo na motorni pogon, pomenijo resno nevarnost za varnost na cesti.

Skupina 1:

- 12.1 Dovoljenje se lahko izda ali podaljša na podlagi pregleda pristojnega zdravstvenega strokovnjaka in rednih zdravniških pregledov. Strokovnjak se mora odločiti o stanju epilepsije in drugih motenj zavesti, njihovi klinični obliki in napredovanju (nobenih napadov v zadnjih dveh letih, na primer), opravljenem zdravljenju in njegovih rezultatih.

Skupina 2:

- 12.2 Vozniških dovoljenj se ne sme izdati ali podaljšati kandidatom oziroma voznikom, ki imajo epileptične napade ali so nagnjeni k njim oziroma imajo druge nenadne motnje zavestnega stanja.

DUŠEVNE MOTNJE

Skupina 1:

13.1 Vozniških dovoljenj se ne sme izdati ali podaljšati kandidatom oziroma voznikom, ki trpijo zaradi:

- resne duševne motnje, bodisi prirojene ali zaradi bolezni, šoka ali nevrokirurških operacij,
- resne duševne zaostalosti,
- resnih vedenjskih težav zaradi staranja ali osebnostnih napak, ki vodijo v resno poslabšanje razsodnosti, vedenja ali prilagodljivosti,

razen če njihove vloge ne podpira pooblaščen zdravniško mnenje in na podlagi rednih zdravniških pregledov, če je treba.

Skupina 2:

13.2 Pristojni zdravstveni strokovnjak mora ustrezno pretehtati dodatna tveganja in nevarnosti, ki so vključeni v vožnjo vozil, ki jih zajema definicija te skupine.

ALKOHOL

14. Uživanje alkohola pomeni veliko nevarnost za varnost na cesti. Glede na razsežnost tega problema mora biti zdravniška stroka zelo pazljiva.

Skupina 1:

14.1 Vozniških dovoljenj se ne sme izdati ali podaljšati kandidatom oziroma voznikom, ki so odvisni od alkohola ali nezmožni, da bi se vzdržali pitja in vožnje.

Kandidatom oziroma voznikom, ki so bili v preteklosti odvisni od alkohola, se lahko vozniška dovoljenja izdajo ali podaljšajo po dokazanem obdobju abstinence in na podlagi pooblaščenega zdravniškega mnenja ter rednih zdravniških pregledov.

Skupina 2:

14.2 Pristojni zdravstveni strokovnjak mora ustrezno pretehtati dodatna tveganja in nevarnosti, ki so vključeni v vožnjo vozil, ki jih zajema definicija te skupine.

ZDRAVILA IN ZDRAVSTVENI IZDELKI

15. **Zloraba:**

Zdravniških dovoljenj se ne sme izdati ali podaljšati kandidatom oziroma voznikom, ki so odvisni od psihotropnih snovi ali ki od takšnih snovi niso odvisni, a jih redno zlorabljajo, ne glede na zahtevano kategorijo dovoljenja.

Redna uporaba:*Skupina 1:*

15.1 Zdravniških dovoljenj se ne sme izdati ali podaljšati kandidatom oziroma voznikom, ki v katerikoli obliki redno uporabljajo psihotropne snovi, ki lahko ovirajo zmožnost varne vožnje, kadar so zaužite količine takšne, da škodljivo vplivajo na vožnjo. To velja za vse druge medicinske izdelke ali kombinacije medicinskih izdelkov, ki učinkujejo na zmožnost vožnje.

Skupina 2:

- 15.2 Pristojni zdravstveni strokovnjak mora ustrezno pretehtati dodatna tveganja in nevarnosti, ki so vključeni v vožnjo vozil, ki jih zajema definicija te skupine.

LEDVIČNE OKVARE

Skupina 1:

- 16.1 Vozniška dovoljenja se kandidatom oziroma voznikom, ki imajo resno ledvično okvaro, izdajo ali podaljšajo na podlagi pooblaščenega zdravniškega mnenja in rednih zdravniških pregledov.

Skupina 2:

- 16.2 Razen v izjemnih primerih, ki so pravilno utemeljeni s pooblaščenim zdravniškim mnenjem, in na podlagi rednih zdravniških pregledov, se zdravniških dovoljenj kandidatom ali voznikom, ki imajo resno ali ireverzibilno ledvično okvaro, ne sme izdati ali podaljšati.

RAZNE DOLOČBE

Skupina 1:

- 17.1 Kandidatom oziroma voznikom s presajenim organom ali umetnim vsadkom, ki vpliva na zmožnost vožnje, se vozniška dovoljenja smejo izdati ali podaljšati na podlagi pooblaščenega zdravniškega mnenja in rednih zdravniških pregledov, če je treba.

Skupina 2:

- 17.2 Pristojni zdravstveni strokovnjak mora ustrezno pretehtati dodatna tveganja in nevarnosti, ki so vključeni v vožnjo vozil, ki jih zajema definicija te skupine.
18. Na splošno velja da se, kadar imajo kandidati ali vozniki kakršno koli motnjo, ki ni omenjena v prejšnjem odstavku, pa bi lahko imela za posledico ali ima za posledico nezmožnost, ki vpliva na varnost za volanom, vozniških dovoljenj ne sme izdati ali podaljšati, razen če vloge ne podpira pooblaščenega zdravniškega mnenja in na podlagi rednih zdravniških pregledov, če je treba.
-